

26.06.2004 gün ve 25504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Optisyenlik Hakkında Kanun

Kanun No. 5193

Kabul Tarihi : 22.6.2004

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; fertlerin ve toplumun sağlığını korumak üzere, optisyen unvanının kullanılması, optisyenlik mesleğinin icra edilmesi ve optisyenlik müessesesinin açılması ve işletilmesiyle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun; optisyenlik mesleğini icra etme yetkisini haiz kişiler ile optisyenlik müessesesinin sahip ve işletenleri ile bunların faaliyetlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen;

Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

Optisyen: Optisyenlik alanında en az ön lisans seviyesinde meslekî eğitim ve öğretim veren yüksek okul mezunu kişiyi,

Gözlükçülük Ruhsatnamesi: Sağlık Bakanlığı tarafından verilen gözlükçülük yapabileceğine dair belgeyi,

Optisyenlik Müessesesi Ruhsatnamesi: Optisyenlik müessesesi açılabilmesi için ilin en yüksek sağlık idaresince verilen belgeyi,

Mesul Müdür: Optisyenlik müessesesinde optisyenlik mesleğinin icra edilmesinden bizzatıhi sorumlu kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Optisyenlik Mesleğinin İcra Edilmesi

Optisyenlik mesleğini haiz kişiler

MADDE 4. — Numaralı (mihraklı) gözlük camı ve gözlük çerçevesi satmak, gözlük montajı ve her türlü reçeteli lens satışı yapmak üzere optisyenlik mesleğini icra edebilmek için, optisyenlik alanında en az ön lisans seviyesinde meslekî eğitim ve öğretim veren yüksek okul mezunu olmak gerekir.

Yurt dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarından alınmış diplomalara dayanılarak optisyen unvanını alabilmek ve bu mesleği icra edebilmek için, yurt dışında görülen eğitimin birinci fıkrada belirtilen meslekî eğitime denk olduğunun yetkili makamlarca kabul edilmiş olması şarttır.

Tabipler

MADDE 5. — Göz hastalıkları uzmanı tabipler optisyenlik müessesesi açarak optisyenlik yapabilirler. Ancak optisyenlik yaptıkları sürece tabiplik yapamazlar.

Optisyenlik uygulamaları

MADDE 6. — Optisyenler, yalnız koruyucu gözlükleri, güneş gözlüklerini ve göz hastalıkları uzmanı tabipler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı gözlük camlarını, her türlü lensleri, optik görme gereçlerini ve gözlük çerçevelerini satabilirler.

Optisyenlerin reçetesiz olarak numaralı gözlük camı satmaları, vermeleri veya tavsiye etmeleri, otorefraktometre ve keratometre gibi bilgisayarlı aletler ile olanlar da dahil olmak üzere her nevi göz ve görme muayene ve testleri yapmaları veya müesseselerinde bu işlere yarayan her türlü aletleri ve cihazları bulundurmaları yasaktır.

Optisyenler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolü veya tamiri konusunda ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve kişinin gözüne en uygun şekilde uygulamak için gerekli olan aletleri kullanabilirler.

Optisyenler, optisyenlik yaptıkları sürece müesseselerinde başka bir iş yapamaz ve müesseselerini muayenehane gibi kullandırılamazlar.

Optisyenlik müessesesinde her türlü kontakt lens uygulanması yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Optisyenlik Müesseseleri ile İlgili Esas ve Usuller

Optisyenlik müessesesi

MADDE 7. — Optisyenlik müessesesi gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılıp işletilebilir.

Optisyenlik müessesesi açıp işletmek isteyenler, müessesenin açılacağı ilin en yüksek sağlık idaresinden optisyenlik müessesesi ruhsatı almak zorundadırlar.

Mesul müdür

MADDE 8. — Optisyenlik müessesesi açmış olanlar, müesseselerinde optisyen unvanına sahip bir mesul müdür bulundurmak zorundadırlar.

Optisyenlik müessesesi ruhsatnamesi tek bir müessese için geçerlidir.

7 nci maddede sayılanlar, birden fazla optisyenlik müessesesi açmak isterse, her bir müessese için ayrı optisyenlik müessesesi ruhsatnamesi almak ve ayrı mesul müdür bulundurmak zorundadır.

Mesul müdür tek bir optisyenlik müessesesinde mesul müdürlük görevini yapabilir.

Müessesede bulunma

MADDE 9. — Optisyenin, mesleğini icra ettiği müessesede bizzat bulunması esastır.

Optisyenler ile göz hastalıkları uzmanı tabipler, vergi mükellefiyetleri ayrı olsa bile, aynı mekânda veya iç giriş kapıları veya iç bağlantıları bulunan müesseselerde birlikte mesleklerini icra edemez. Sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde veya binasının içinde de optisyenlik müessesesi açamaz.

İstisnalar

MADDE 10. — Optisyenlik müessesesine sahip ve optisyenlik mesleğini icra etmekte iken;

a) Milletvekili veya belediye başkanı seçilenler ile askerlik hizmeti sebebiyle silah altına alınanlar, bu görev hizmeti süresince,

b) Hürriyeti bağlayıcı ceza ile mahkûm olanlar, cezanın infazı süresince,

c) Hastalık ve sair zorlayıcı sebeplerden dolayı bir aydan fazla müesseselerinin başında bulunamayacak olanlar, bu mazeretleri süresince,

d) Hacir altına alınanlar, vasilerinin talebi üzerine, hacir altında buldukları sürece,

Optisyenlik müessesesi ruhsatı veren makama yazılı olarak bildirmek şartı ile, optisyen unvanını haiz bir kimseyi mesul müdür tayin ederek müesseselerinin faaliyetlerini sürdürebilirler.

Ölüm halinde ise kanuni mirasçıları en çok iki aylık süre içinde mesul müdür tayin etmek zorundadırlar.

Optisyenlik unvanı

MADDE 11. — Optisyen unvanını haiz olarak müessese açmış olanlar, yalnız optisyen unvanını kullanabilirler. Başka bir unvan kullanmaları veya gerçeğe uymayan reklam yapmaları yasaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt ve Denetim

Kayıt

MADDE 12. — Optisyenler müesseselerinde mahallin en yüksek sağlık idaresince yaprak adedi tasdikli bir defter tutmaya ve bu deftere sıra numarasıyla ve tarih sırasıyla reçeteleri ve sahiplerinin isimlerini kayda mecburdurlar.

Denetim

MADDE 13. — Optisyenlik müesseseleri, Bakanlığın ve mahallin en yüksek sağlık idaresinin teftiş ve denetimine tabidirler.

Optisyenler, bu teftiş ve denetimlerde her türlü kolaylığı göstermek, talep edilen bilgileri, müessese kayıt belgesini ve teftiş defterini vermek ve faturalarında optisyenlik müessesesi ruhsatnamelerinin tarih ve sayısını belirtmek zorundadırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Cezai Hükümler

MADDE 14. — Optisyen unvanını haiz olmadığı halde optisyenlik yapanlar veya optisyen olduğunu ilân edenler hakkında otuzmilyar lira idarî para cezası alınır ve müessesesi kapatılır.

MADDE 15. — 11 inci maddede belirtilen yasaklara uymayanlardan onbeşmilyar lira idarî para cezası alınır.

6 ncı maddede zikredilen yasaklar hilafına hareket eden optisyenler hakkında beşmilyar lira idarî para cezası uygulanır ve üç ay süre ile optisyenlik mesleğini icra etmelerine izin verilmez.

Bu Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı şarta üst üste iki denetimde de uymadığı belirlenen optisyenler ile 9 uncu maddenin ikinci fıkrası ile 8, 10, 12 ve 13 üncü madde hükümlerine uymayanlar hakkında beşmilyar lira idarî para cezası alınır.

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddelerdeki yasakların tekrerrü halinde idarî para cezası iki kat olarak uygulanır.

İdarî para cezalarından müessese sahibi de müteselsilen sorumludur.

Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları o yerin en büyük mülkî amiri tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere yürürlükteki tebligat kanunları hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı, tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Davalar, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

MADDE 16. — Optisyenlik müesseselerinin açılışına ve sahip olmaları gereken şartlara dair usul ve esaslar ile optisyenlerin yapacağı ilân ve reklamlar, tutacakları defterler ve diğer hususlar Bakanlıkça bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 17. — 30.12.1940 tarihli ve 3958 sayılı Gözlükçülük Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 30.12.1940 tarihli ve 3958 sayılı Gözlükçülük Hakkında Kanun hükümlerine ve bu Kanunun geçici 3 üncü maddesine göre gözlükçülük ruhsatnamesi sahibi olanlar, gözlükçü unvanıyla optisyenlik mesleğini icra etme hak ve yetkisine sahiptirler ve optisyenlerle aynı sorumlulukları taşırlar. Ancak bunlar optisyen unvanını kullanamazlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olup aynı mekânda eczacılık ve/veya saatçilik faaliyetlerini birlikte yapanların kazanılmış hakları saklıdır. Bu hakları işyerlerinin nakli halinde de devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3. — 21.11.1993 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, en az lise mezunu olup asgarî dört yıl süreyle Bakanlıkça ruhsatlı optisyenlik müessesesinde optisyenlik mesleğiyle ilgili olarak çalıştığını, sosyal güvenlik kuruluşlarından alacakları prim dökümleriyle belgelendirenlerden, açılacak altı aylık kurs ve bu kursun sonunda yapılacak sınavda başarılı olanlara gözlükçülük ruhsatnamesi verilir. Bu kurs ve sınav bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve giderleri katılanlarca karşılanır. Bu maddedeki kurs, sınav, bunların giderleri ve sair hususlara ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.